

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-102

31.1.2022

If Skadeforsikring NUF

Rettshjelp

Krav om oppreisningserstatning – unntak for tvist som gjelder ærekrenkelsessak.

Sikrede søkte om rettshjelpdekning i forbindelse med oppstått tvist med motparten der sistnevnte hadde reist krav om oppreisningserstatning for angivelig fremsatte ærekrenkelser. Vedlagt rettshjelpsøknaden fulgte motpartens forliksklage samt sikredes tilsvarende til klagen. Av forliksklagen fremkom at sikrede og motparten begge hadde vært involvert i et hytteprosjekt der sikrede var eier av én av leilighetene. Sikrede hadde i den forbindelse sendt en e-post til en rekke hytteeiere. Motparten var av den oppfatning at e-posten inneholdt en rekke utsagn som var å anse som ærekrenkende og fremmet krav om erstatning. Selskapet avslo sikredes søknad om rettshjelpdekning med henvisning til unntaket for tvist som gjelder ærekrenkelsessak. Nemnda kom til at tvisten ikke var dekningsmessig.

Saksfremstilling

Saken gjelder selskapets avslag på rettshjelpdekning med henvisning til unntaket for tvist som gjelder ærekrenkelsessak.

Av sikredes rettshjelpvilkår fremgår:

1.5 Utgifter forsikringen ikke dekker

1.5.3 Utgifter ved tvist

som gjelder eller som har sitt utspring i (...) ærekrenkelsessak

Sikrede søkte om rettshjelpdekning den 31.5.21. Av søknaden fremkom at motparten hadde reist krav om oppreisningserstatning for angivelig fremsatte ærekrenkelser. Vedlagt søknaden fulgte motpartens forliksklage datert 20.1.21, samt sikredes tilsvarende til klagen av 24.2.21. Av motpartens forliksklage hitsettes:

Saken gjelder krav om oppreisning etter ærekrenkelser.

Klager og innklagede har begge vært involvert i hytteprosjekt i H. Den 11.10.20 sendte innklagede e-post til en rekke hytteeiere. Han kommer her med en tirade som omfatter flere forhold, og en rekke av utsagnene er over terskelen til det ærekrenkende.

...

Beskyldninger om straffbare forhold regnes blant de "klassiske" injurier, og det skal meget til for at ytringsfriheten fritar innklagede dersom han ikke kan legge frem bevis for sine påstander.

Det kreves oppreisning fastsatt etter forliksrådets skjønn.

Det rettslige utgangspunkt for kravet er skadeerstatningslovens § 3-6a som lyder:

Den som uaktsomt har satt frem en ytring som er egnet til å krenke en annens ærefølelse eller omdømme, skal yte erstatning for den lidte skade og slik erstatning for tap i fremtidig erverv som retten ta fra den utviste skyld og forholdene ellers finner rimelig. Han kan også pålegges å betale slik erstatning (oppreisning) for skade av ikke-økonomisk art som retten finner rimelig. Dersom den

krenkede døde mindre enn 15 år før krenkelsen etter første ledd fant sted, kan krav om oppreisning settes frem av hans nærmeste.

En ærekrenkende ytring medfører ikke ansvar etter første ledd dersom den anses berettiget etter en avveining av de hensyn som begrunner ytringsfrihet. Ved denne vurderingen skal det særlig legges vekt på om ytringen hviler på et fyldestgjørende faktisk grunnlag, på ytringens grad av krenkelse, og om hensynet til den krenkede er tilfredsstillende ivaretatt ved for eksempel adgang til imøtegåelse, om allmenne interesser eller andre gode grunner tilsa at den ble satt frem, og om ytreren har vært i aktsom god tro med hensyn til de momenter som kan gjøre ytringen berettiget.

Det må legges til grunn at ingen av de momenter som taler i favør av ytringsfrihetens forrang gjør seg gjeldende i denne saken, all den stund det må hensyntas at ærekrenkeren faktisk må føre bevis for sine påstander og ikke har etterkommet oppfordring om å gjøre dette. På den andre siden må klager ha en sterkt berettiget interesse i æresbeskyttelse når det som mot ham gjøres gjeldende ikke engang er forsøkt underbygget før påstander ble fremmet.

Fra sikredes tilsvaret til forliksrådet hitsettes:

Jeg godtar ikke klagerens krav/påstand.

Saken er fremmet feil. Klagers advokat har mottatt en redegjørelse fra innklagede for at klagers påstand er urettmessig, og er gjort kjent med at all informasjon påstått ærekrenkende av Klager er allment kjent og har vært det i mange år. Klagers prosess fullmektig ble i redegjørelsen gjort kjent med en rekke fakta og bedt om å avklare disse med sin klient. Klager. Dette har Klagers prosessfullmektig åpenbart utelatt å gjøre. Prosessfullmektig burde gjort en selvstendig undersøkelse/avklaring med Klager hvilket ikke er gjort i denne saken. Hadde dette vært gjort skulle saken ikke vært fremmet for forliksrådet.

Innledningsvis i klagen skriver Klager, "*Klager og innklagede har begge vært involvert i hytteprosjekt i E.*". Dette er feil. Innklagede har ikke vært involvert i noe hytteprosjekt. Innklagede eier kun en liten leilighet i Sameiet S.F. som en av 118 eiere. Klager har derimot vært involvert i hytteprosjekt i E. i en årrekke som 100% eier av S.M. AS (nå konkurs) og 50% eier av S.E. AS (solgt til L. Eiendom i 2011). Klagers eierskap i S.E. var gjennom hans heleide selskap N. AS. Klager har gjennom sitt virke i disse selskapene kommet på kant med langt de fleste eierne i sameiet, og denne forliksklagen er nok bare en "hevnaksjon" fra Klager ettersom innklagede gjennom mange år har sittet i sameiets styre og vært delaktig i beslutninger som Klager ikke har vært positiv til. I tillegg til konkursen i S.M. AS gikk Klager personlig konkurs i 2016 (vedlegg 1), så det kan ikke utelukkes at forliksklagen er økonomisk motivert. Klager har tidligere gjennomført en tilsvarende hevnaksjon mot innklagede som medførte at innklagede og ett annet styremedlem måtte gå til sak mot Klager. Utfallet ble at Klager tapte fullstendig og ble dømt til å betale erstatning til begge styremedlemmene. Innklagede vant frem med en erstatning på mer enn 100.000,-. Saken er redegjort for lenger ned i tilsvaret.

...

Innklagede besitter en betydelig mengde dokumentasjon, både knyttet til denne saken, og dokumentasjon som viser Klagers forretningsmetoder, men anser det uhensiktsmessig med ytterligere dokumentasjon enn hva som er fremlagt i dette tilsvaret. Den fremlagte dokumentasjonen i dette tilsvaret bør være mer en tilstrekkelig for at saken blir avvist til behandling i forliksrådet.

Det varsles at Innklagede vil føre et betydelig antall vitner i en eventuell behandling i tingretten om Klager skulle velge å ta saken videre.

Selskapet avsto dekning for rettshjelp i brev av 18.6.21 med henvisning til vilkårenes unntak for tvist som gjelder ærekrenkelsessak.

Sikrede tilskrev selskapet den 23.7.21 og anførte at unntaket for ærekrenkelsessaker ikke kom til anvendelse. Hvilke påstander motparten fremsatte var utenfor sikredes kontroll, og selskapet kunne derfor ikke benytte seg av motpartens påstander som avslagsgrunn.

Sikrede klaget saken inn til selskapets interne klageorgan, som den 16.9.21 opprettholdt selskapets tidligere avslag.

Sikrede har i det vesentlige anført at selskapets avslag er uriktig. Motparten har beskrevet en "oppførsel" som ærekrenkende, og sikrede har ingen kontroll på hva motparten gjør. Hva

motparten anser som ærekrenkende kan ikke være avgjørende for om tvisten omfattes av forsikringen. Motparten erkjente i forliksbehandlingen alle forhold sikrede hadde påpekt og trakk sin anførsel om oppreisningserstatning på grunn av manglende grunnlag. Ordene "underslag" og "svindel" er ikke juridisk ærekrenkende ord. Sikrede ble tvunget til å møte i forliksrådet basert på en ikke-ærekrenkende sak. Motparten har i tillegg erkjent at han har opptrådt urettmessig.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikringen ikke dekker utgifter ved tvist som gjelder eller har sitt utspring i ærekrenkelsessak. Basert på mottatt informasjon er det på det rene at tvisten gjelder ærekrenkelsessak. Påstanden om ærekrenkelse og søksmålet er rettet mot sikrede. Sikrede er dermed part i ærekrenkelsessaken. Unntaket er objektivt og åpner ikke opp for skjønnsmessige påstander, f.eks. om motpartens påstand er berettiget. Selv om selskapet har stor forståelse for sikredes argumenter om sakens urimelighet, så er det dessverre ikke noe selskapet kan ta hensyn til i vurderingen av om unntaket kommer til anvendelse.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om sikrede har krav på rettshjelpdekning i tvisten med motparten.

Det følger av sikredes rettshjelpvilkår pkt. 1.5.3 at forsikringen ikke dekker utgifter ved tvist som "gjelder eller har sitt utspring i ærekrenkelsessak".

Nemnda finner det klart at et krav om oppreisningserstatning som fremsettes på bakgrunn av en påstand om ærekrenkelse, må anses som en "ærekrenkelsessak" i vilkårets forstand. Det har ingen betydning at det senere viser seg at det ikke foreligger rettslig grunnlag for motpartens påstand, eller at motparten senere trekker tilbake erstatningskravet. Tvisten gjaldt etter nemndas syn i utgangspunktet en ærekrenkelsessak. Sikredes rettshjelpkostnader i tvisten er etter dette unntatt dekning.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).